

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks: 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Gaute Arnekleiv
Landbruk og bygdeutvikling

Innvalgstelefon
73 19 92 85

Vår dato
02.06.2017
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/9797-521.0
Deres ref.

Meldal kommune
Kvamsveien 2
7336 MELDAL

Rapport etter forvaltningskontroll - Meldal og Orkdal kommuner

Vi viser til forvaltningskontroll i Orkdal og Meldal kommuner 19.4.2017 og oversender rapport over de avvik og merknader som ble registrert.

Forvaltningskontrollen ble gjennomført i henhold til planen jf. varsel om kontroll av 14.3.2017. Som det framgår av kontrollrapporten ble det registrert 5 avvik og 10 merknader.

Vi ber om en redegjørelse innen **23. juni d.å.** for de tiltak som er satt i verk for å rette opp registrerte avvik. Det bes om at også merknadene vi har registrert kommenteres.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag oppfordrer administrasjonen i Meldal og Orkdal kommuner å presentere kontrollrapporten for aktuelle politikere.

Med hilsen

Magnhild Melandsø (e.f.)
ass. landbruksdirektør

Gaute Arnekleiv
fylkesskogmester

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

1 vedlegg

Kopi:

Meldal kommune v/ Kontrollutvalg	Kvamsveien 2	7336	MELDAL
Orkdal kommune v/ Kontrollutvalg	Postboks 83	7301	ORKANGER
Meldal kommune v/ Ordfører	Kvamsveien 2	7336	MELDAL
Meldal v/ Kontrollsekretariatet Midt Norge IKS	Kongensgate 9	7013	TRONDHEIM
Orkdal kommune v/ Ordfører	Postboks 83	7301	ORKANGER

Vedlegg 1

Rapport om forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Meldal og Orkdal kommuner
Dato rapport:	01.06.2017
Kontroll avholdt dato:	19.04.2017
Gjennomført av:	Eva Dybwad Alstad, Laila Sorte, Anne Solstad(dokumentkontroll), Sverre Husby og Gaute Arnekleiv. Tor Morten Solem deltok som observatør
Til stede fra kommunen:	Johan Randahl, Ane Haugen Wexelsen, Erling Revhaug, Odd Lykkja, Petter Lindseth, Siri Eithun, Lillian Marstad
Kontrollert(e) ordning(er):	Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2016, Tilskudd til drenering 2016, Regionalt miljøtilskudd (RMP) 2015 og 2016, Tilskudd til avløsning ved sykdom (utvalgte saker), Nærings og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) 2015 og 2016, Skogfond 2015 og 2016

1 Sammendrag

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gjennomførte 19.4.2017 en forvaltningskontroll i Meldal for kommunene Meldal og Orkdal på ulike tilskuddsordninger innen jord- og skogbruk. Det ble under kontrollen avdekket 5 avvik og 10 merknader. Kommunene fikk i sluttmøtet utlevert foreløpig rapport på de avvik og merknader som ble avdekket.

Meldal og Orkdal kommuner (Orkla Landbruk) har tilrettelagt kvalitetssystemet sitt på intranett, og har nylig utarbeidet en del nye rutiner på jordbruk som er lagt inn der. Dette er positivt.

Det er godt fagmiljø for landbruk. Positivt at landbruksressursene samles på et felles landbrukscenter. Dette gir mange å spille på og god utnyttelse av fagkompetanse.

For tilskuddsordningen Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) er det stor interesse for ordningen i begge kommunene. Kommunen er aktiv i søkeprosessen og har høy kompetanse i forhold til tiltakene som er aktuelle innenfor SMIL-ordningen. Særlig på hydrotekniske tiltak, bidrar kommunen positivt.

Det er bra at det nylig er laget veileder/infoskriv om SMIL til søkerne der søknadsfrist, satser og veiledende priser er satt inn.

På skogområdet har kommunene ryddig og grundig saksbehandling og god kjennskap til de tiltak som foregår. Bilagspermer er ryddige og ivaretar i all hovedsak krav til dokumentasjon av utgifter (fakturaer) og underskrevne søknader.

Kommunene følger opp lovpålagte krav m.h.t. kontroller på en svært god måte. Kravet om at 10 % av tilskuddsakene skal kontrolleres er oppfylt i de to kontrollårene. Det er ikke restanser på foryngelseskontroll.

I de 2 kommunene er det stor skogbruksaktivitet og det er veldig bra med en synlig og aktiv skogbruksmyndighet. Kommunene bidrar også aktivt på andre områder eksempelvis i barkebilleovervåking, snutebilleundersøkelser og er viktig bidragsyter i eksempelvis LENSEA samarbeidet og i tilrettelegging for skogbruksaktivitet.

2 Grunnlag for kontrollen

Fylkesmennene er gjennom sitt tildelingsbrev fra Landbruksdirektoratet bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at vi bør ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år og at vi skal ha 100 % oppfølging av avvik.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de var tiltenkt. I tillegg skal kontrollen ivareta rettsikkerheten til søker.

3 Gjennomføring av kontrollen

Kontrollen ble formelt varslet på e-post datert 14.03.2017. Kommunene hadde i forkant av kontrolldagen fått tilsendt et egenvurderingsskjema som ble besvart og returnert Fylkesmannen i forkant av stedlig kontroll. Dokumenter for kontroll av sykdomsavløsning m.v. ble bedt innsendt på forhånd, og ble levert til avtalt frist. Fylkesmannen hadde i forkant av kontrollen også per e-post gitt beskjed om hvilke dokumenter vi måtte ha tilgang til på kontrolldagen. Disse var gjort klar av kommunene til kontrolldagen.

Kontrollen startet med et åpningsmøte hvor hjemmel, informasjon om kommunene, agenda for dagen og andre praktiske forhold ble gjennomgått. Deltakerne fra Fylkesmannen hadde en forvaltningsdialog med saksbehandlerne på de ulike ordningene og gikk også gjennom dokumentasjonen. På slutten av dagen ble det gjennomført et slutt møte hvor avvik og merknader ble gjennomgått og en foreløpig rapport ble levert kommunene.

4 Generelt om kommunen

Fylkesmannen deltok som observatør i 2010 på 5 % kontroll av produksjonstilskudd og RMP. I 2012 ble det gjennomført en forvaltningskontroll av NMSK og skogfond. Her ble det avdekket 3 avvik og gitt 2 merknader.

Meldal kommune er den 12. største landbrukskommunen i fylket i forhold til antall søkere om produksjonstilskudd. Orkdal er tilsvarende den 6. største. Meldal er den 6. største skogkommunen i fylket etter avvirkning i 2016. Orkdal den 5. største. I 2016 forvaltet Meldal og Orkdal kommuner kr 4.157.764,- gjennom de ordningene som kontrollen omfattet. I tillegg forvalter kommunene 60,2 mill. kr. gjennom produksjonstilskudd

5 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Funn og faktiske forhold som ble avdekket under kontrollen, samt frist for å lukke avvik:	
SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL)	
Avvik 1	En søker har fått utbetalt tilskudd til bygninger. Søker/tilskuddsmottaker er ikke berettiget produksjonstilskudd og er dermed ikke berettiget tilskudd fra SMIL
Avvik fra	Forskrift om tilskudd til Spesielle miljøtiltak i jordbruket § 3.
Frist for å lukke avviket	Endre praksis fra 30.06.2017
Kommentar	I 2015 ble Smil-forskriften endret slik at søkere må oppfylle vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (PT-forskriften) §2 og §4 Fra 2017 kan SMIL tilskudd innvilges til foretak der det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på eiendommen og vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (PT-forskriften) §§2 og 4 er oppfylt.
Merknad 1	I to saker angående henholdsvis inngjerding av beite og restaurering av beite og gjerding, mangler vurdering av tiltaket i vedtaket i forhold til formål med ordningen. Formålet med SMIL-ordningen er å fremme natur og kulturminneverdier i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensingen fra jordbruket, ut over det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Når kommunen innvilger tilskudd blir det gjort en vurdering av om tiltaket er innenfor formålet med ordningen. Fylkesmannen anbefaler at vurdering framkommer i vedtaket ved å skrive konkret hvordan tiltaket vil bidra til å fremme natur og kulturminneverdiene (for eksempel vedlikehold av gammel kulturmark).
TILSKUDD TIL DRENERING	
Annet	To saker er kontrollert. Bilag, vedlegg og beregninger er i orden. Ingen avvik eller merknader.

REGIONALT MILJØTILSKUDD (RMP)	
Avvik 2:	En søknad i 2016 er avslått uten at søker har fått avslagsbrev
Avvik fra	Forvaltningslovens § 23
Frist for å lukke avviket	Endre praksis fra 30.06.2017
Kommentar	Avslagsbrev sendes ikke gjennom systemet når tilskuddet er kr. 0,-. I henhold til forvaltningsloven er dette et enkeltvedtak som kan påklages, og søkerne må få skriftlig svar på søknadene med opplysning om klageadgang.
Avvik 3:	I flere søknader som gjelder skjøtsel av utvalgte naturtyper og prioriterte naturverdier og skjøtsel av automatisk fredete kulturminner, er disse godkjent, tross at skjøtelsesplan ikke er vedlagt søknaden.
Avvik fra	Forskrift om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket i Sør-Trøndelag § 5
Frist for å lukke avviket	Endre praksis fra 30.06.2017
Kommentar	Kravet om slikt vedlegg kom i 2013. Kommunen har ikke hatt praksis for å etterlyse det. Alt på en og samme sak skal ligge samla. Hvis eStil brukes som arkivsystem, må også skjøtelsesplan ligge der. Det går an å vise til planen og hvilket år den er lagt inn, ved senere søknadsomganger.
Merknad 2	I merknadsfeltet skrives korte kommentarer som for eksempel «Ikke godkjent drift av enkeltsæter med foredling». Dette er teksten som kommer i utbetalingsbrevet til søker. Det bør derfor være med en liten begrunnelse for hvorfor tiltak ikke blir godkjent.
Merknad 3	I følge rundskriv 1/2016 skal det på kontroll av foretak skrives under på kontrollskjema av kommunen og søker. Det er ikke noe kontrollskjema, så da er det søknaden som er aktuell å skrive under på.
Merknad 4	En søker bør følges opp i forhold til gjødselplan. I følge saksbehandler er dette en nyoppstartet søker. Man må enten ha årlig gjødselplan, 5-årig gjødselplan (der det er greit i forhold til regelverket) eller i sjeldne tilfeller dispensasjon fra gjødselplan for å være berettiget RMP-tilskudd.
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) og Skogfond	
Avvik 4	I en del saker er skogfond til vegvedlikehold utbetalt med mer enn 4 kr pr løpemeter. I noen saker er det dokumentert at kostnader utover beløpet er forhåndsgodkjent. I flere andre saker er slik forhåndsgodkjenning ikke gitt, eller at vedlikeholdet

	kan dokumenteres å være akkumulert over flere år
Avvik fra	Forskrift om skogfond o.a., § 11. Jf. også «Spørsmål og svar om skogfond».
Frist for å lukke avviket	Endre praksis fra 30.06.2017
Kommentar	Det ble gitt avvik på dette også i 2012, men kommunens beskrivelse av tiltak for å lukke avvik, er ikke fulgt opp. En årsak til avvik kan være at det i flere saker ikke er oppgitt antall løpemeter, vedlikeholdet gjelder.
Merknad 5	På vegvedlikehold mangler de i noen saker søknadsskjema om bruk av skogfond og dermed underskrift fra skogeier. Vi anbefaler å bruke skjema «utbetaling av skogfond til andre tiltak»
Merknad 6	På 3 saker i Orkdal mangler det underskrift på søknad om tilskudd og refusjon fra skogfond til planting i 2016. Vi tolker dette som en glipp i en stor mengde saker.
TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM	
Avvik 5	En person er avløst i perioden 29.03.-08.04.2016 med et enkeltmannsforetak som søker. Personen som er avløst har underskrevet søknaden. Da foretaket er et enkeltpersonforetak er det bare innehaver som kan skrive under, så fremt ikke personen som er avløst, er gitt fullmakt til å forplikte foretaket.
Avvik fra	Rundskriv 2015-43 kap. 3.1.5 (det samme i nytt rundskriv 2017-7)
Frist for å lukke avviket	Endre praksis umiddelbart
Kommentar	
Merknad 7	<p>Det skal legges ved søknaden dokumentasjon for utbetalinger fra NAV. Dette er søkers ansvar. Kravet i retningslinjene er at det er den avløstes utskrift fra «Mine utbetalinger» som skal legges ved søknad om tilskudd til avløsning ved sykdom. Det er i midlertid i alle saker tilstrekkelig dokumentasjon men som regel i annen form enn kravet er. (Når det gjelder svangerskap og fødsel skal kopi av vedtak som søker har fått fra NAV legges ved. Kopi av fødselsattest skal også legges ved.) Det er selvsagt viktig at kommunen innhenter ytterligere opplysninger fra søker, den avløste eller NAV, der det ikke er lagt ved tilstrekkelige opplysninger til at søknaden kan behandles.</p> <p>Forskrift om tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. § 10</p> <p>Rundskriv 2015-43 kap. 1.5.3 under Dokumentasjon –</p>

	generelle vilkår (Nytt rundskriv 2017-7 kap. 1.5.3)
Merknad 8	Det er tilfeller der søker har underskrevet søknad før søknadsperioden er ferdig. Eksempelvis for en søker: søknad er underskrevet 03.06.2014 mens søknadsperioden går fram til 13.07.2014. Hvordan kan søker da bekrefte opplysningene for hele søknadsperioden? I andre tilfeller er ikke søknad datert ved underskriving.
Merknad 9	For enkelte søknader har saksbehandlingstiden i kommunen vært lang. Minner om at Forvaltningsloven stiller krav til saksbehandlingstid og varsling til søker når det drar ut i tid. Ellers bør en bestrebe seg på å korte ned saksbehandlingstiden da det er søkere som venter på å få utbetalt tilskudd der de ofte har forskuttert store summer. Forvaltningsloven kap III
Annet:	Felt 3 i de nye søknadsskjemaene er i mange tilfeller mangelfullt utfyllt av søkere. Søkere må sammen med den avløste fylle ut søknadene fullstendig, noe som både søkere, de avløste og avløserlag/landbrukstjenester bør informere om.
AR5	
Merknad 10	Ajourhold av AR5 og innsending av jordregister utføres på en bra måte. Kommunen har etablerte rutiner for å fange opp endringer på landbruksarealer som skyldes nye bygg og veger. Rutiner bør likevel kvalitetssikres. Det anbefales å sjekke mulige endringer mot NIBIO's «mulige oppdateringsbehov» se https://kilden.nibio.no/Ar5/For forvaltningen

6 Avsluttende kommentarer

Meldal og Orkdal kommuner har gjennom Orkla Landbruk en svært kompetent og oppegående landbruksforvaltning som jobber systematisk og godt med de kontrollerte tilskuddsordningene innen jord- og skogbruk. Kontrollen var omfattende og har vist at kommunen har god forvaltningspraksis. Kontrollen har også vist at det er muligheter for forbedringer på noen områder, gjennom å bedre rutiner eller å bedre dagens praksis.